

รัฐบาลรื้อปีประกาศใช้ภาษีศุลกากรมาตรา 122 ในอัตรา 10% ตามแผนการทดแทนภาษี IEEPA

เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2569 คณะบริหารภายใต้การนำของประธานาธิบดีทรัมป์ได้เริ่มบังคับใช้มาตรการภาษีศุลกากรเพิ่มเติมทั่วโลกในอัตรา 10% โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 122 (Section 122) แห่งกฎหมายการค้าปี 1974 (หรือ Trade Act of 1974) ภาษีตามมาตรา 122 ชุดใหม่นี้มีโครงสร้างคล้ายคลึงกับภาษีภายใต้กฎหมายอำนาจทางเศรษฐกิจฉุกเฉินระหว่างประเทศ (International Emergency Economic Powers Act: IEEPA) เดิม ซึ่งรวมถึงรายการยกเว้นสินค้าที่ใกล้เคียงกัน และการยกเว้นสำหรับสินค้าที่ได้รับสิทธิประโยชน์ภายใต้ความตกลงสหรัฐฯ-เม็กซิโก-แคนาดา (USMCA)

อย่างไรก็ตาม ภาษีตามมาตรา 122 มีความแตกต่างจากภาษี IEEPA คือจะบังคับใช้ในอัตราเดียวกันทั่วโลก โดยไม่มีข้อยกเว้นสินค้าเฉพาะรายประเทศ หรือการใช้อัตราภาษีที่ต่างกัันตามที่เคยเจรจาไว้ในความตกลงการค้าต่างตอบแทน (Agreements on Reciprocal Trade - ARTs)

ในขณะที่ภาษีมาตรา 122 เริ่มมีผลบังคับใช้ ภาษีทั้งหมดที่เคยประกาศภายใต้กฎหมาย IEEPA ก็ได้ถูกยกเลิกไปพร้อมกัน การเปลี่ยนผ่านจาก IEEPA มาเป็นมาตรา 122 นี้ ถือเป็นเพลงแรกของการแผนการของรัฐบาลทรัมป์ในการทดแทนภาษี IEEPA ด้วยฐานอำนาจทางกฎหมายอื่น หลังจากที่ศาลฎีกาสหรัฐฯ มีคำวินิจฉัยว่ากฎหมาย IEEPA ไม่ได้ให้อำนาจแก่ประธานาธิบดีในการเรียกเก็บภาษีศุลกากร

คำสั่งประธานาธิบดีเพื่อยุติการจัดเก็บภาษี IEEPA

ภายหลังศาลฎีกามีคำพิพากษาในคดี *Learning Resources, Inc. v. Trump* เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2569 ประธานาธิบดีทรัมป์ได้ออกคำสั่งประธานาธิบดี (Executive Order) ระบุว่า "ภาษีศุลกากรตามมูลค่าสินค้า (ad valorem) เพิ่มเติมที่เรียกเก็บตามกฎหมาย IEEPA ให้สิ้นผลบังคับใช้ และให้ยุติการจัดเก็บโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้" ซึ่งครอบคลุมถึงภาษี IEEPA ที่ไม่ได้ใช้ในการฟ้องร้องโดยตรง เช่น ภาษี 40% ต่อสินค้านำเข้าจากบราซิล และ "ภาษีสำดับรอง" (Secondary Tariffs) ที่เคยบู่จะใช้กับประเทศที่ทำการค้ากับคิวบา เวเนซุเอลา รัสเซีย และอิหร่าน

หน่วยศุลกากรและป้องกันตะเข็บชายแดนสหรัฐฯ (US Customs and Border Protection: CBP) ได้ออกแนวปฏิบัติเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ โดยระบุว่าจะยุติการจัดเก็บภาษีภายใต้ IEEPA ทั้งหมดสำหรับสินค้าที่นำเข้าเพื่อการบริโภค หรือนำออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บน ตั้งแต่วันที่ 00:00 น. ของวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2026 เป็นต้นไป

แผนเบื้องต้นในการทดแทนภาษี IEEPA

เจ้าหน้าที่ระดับสูงเตรียมทางเลือกในการใช้ฐานอำนาจกฎหมายอื่นแทนที่ IEEPA ซึ่งประธานาธิบดีทรัมป์ได้สรุปแผนการผ่านสุนทรพจน์และโซเชียลมีเดียเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ โดยมีมาตรการหลัก 2 ประการดังนี้

- 1. คำสั่งภาษีตามมาตรา 122** บังคับใช้ภาษีทั่วโลก 10% เป็นมาตรการชั่วคราว (Short-term measure) แม้ว่าประธานาธิบดีจะประกาศผ่าน Truth Social ว่าตั้งใจจะปรับเพิ่มเป็น 15% ในภายหลัง แต่ยังไม่มีการออกกฎหมายออกมารองรับการปรับเพิ่มดังกล่าว
- 2. การไต่สวนตามมาตรา 301** สั่งการให้ผู้แทนการค้าสหรัฐฯ (USTR) เริ่มการไต่สวนใหม่ตามมาตรา 301 ต่อคู่ค้าหลักของสหรัฐฯ ซึ่งคาดว่าจะมีการออกประกาศอย่างเป็นทางการในอีกไม่กี่สัปดาห์ข้างหน้า

กลยุทธ์ 2 ขั้นตอนนี้สะท้อนว่า รัฐบาลใช้มาตรา 122 เพื่อการดำเนินการที่รวดเร็ว (เนื่องจากประกาศใช้ได้ทันทีแต่มีข้อจำกัดด้านระยะเวลาไม่เกิน 150 วัน และอัตราสูงสุดไม่เกิน 15%) ในขณะที่ใช้ช่วงเวลา 150 วันนี้เตรียมการออกคำสั่งภาษีตามมาตรา 301 ซึ่งมีความยืดหยุ่นมากกว่าทั้งในด้านระยะเวลาและอัตราภาษี

รายละเอียดภาษีมาตรา 122 (อัตรา 10%)

ภาษีใหม่นี้จะเรียกเก็บเพิ่มเติมจากอัตราภาษีเดิมที่มีอยู่ แต่จะไม่นำไปคำนวณซ้ำซ้อนกับภาษีสายขาตามมาตรา 232 โดยมีกำหนดสิ้นสุดในวันที่ 24 กรกฎาคม 2569 ตามเงื่อนไขทางกฎหมาย 150 วัน

รายการข้อยกเว้นที่สำคัญ ประกอบด้วย

- 1) บัญชีแนบท้าย II (Annex II) ยกเว้นสินค้าแร่ธาตุวิกฤต, พลังงาน, ปุ๋ย, สินค้าเกษตรบางชนิด (เนื้อวัว, มะเขือเทศ, ส้ม), ยาและเวชภัณฑ์, เซมิคอนดักเตอร์ และเครื่องจักรที่ใช้ผลิตชิป

2) อากาศยานพลเรือน ยกเว้นสำหรับเครื่องบินและชิ้นส่วนทั่วโลก

3) สินค้าภายใต้มาตรา 232 สินค้าที่เสียภาษีเหล็กและอลูมิเนียมตามมาตรา 232 อยู่แล้วจะได้รับการยกเว้น

4) สิ่งทอและเครื่องแต่งกายจากประเทศสมาชิกข้อตกลงการค้าเสรีอเมริกากลาง (CAFTA-DR) การนำเข้าสินค้าสิ่งทอและเครื่องแต่งกายจากคอสตาริกา สาธารณรัฐโดมินิกัน เอลซัลวาดอร์ กัวเตมาลา ฮอนดูรัส และนิการากัว ที่มีคุณสมบัติได้รับสิทธิพิเศษภายใต้ CAFTA-DR จะได้รับการยกเว้นจากภาษีตามมาตรา 122

5) สินค้าส่งคืนและผ่านพิธีการพิเศษ (Chapter 98) สินค้าส่งซ่อมหรือปรุงแต่งในต่างประเทศจะเสียภาษีเฉพาะในส่วนของ "มูลค่าที่เพิ่มขึ้น" จากการดำเนินการดังกล่าวเท่านั้น

การไต่สวนตามมาตรา 301 ที่กำลังจะเกิดขึ้น

USTR ระบุว่ามาตรา 301 จะเป็นกลไกหลักในการจัดการกับคู่ค้าเฉพาะรายประเทศแทนที่ระบบ ARTs เดิม โดยการไต่สวนจะมุ่งเน้นไปที่ประเด็นกำลังการผลิตส่วนเกินในภาคอุตสาหกรรม (Industrial Excess Capacity) การบังคับใช้แรงงาน นโยบายการตั้งราคาขาย การเลือกปฏิบัติต่อบริษัทเทคโนโลยีและสินค้าดิจิทัลของสหรัฐฯ ภาษีบริการดิจิทัล (Digital Services Taxes) และมลพิษทางทะเลและการค้าสินค้าประมง

ความเป็นไปได้ในการใช้มาตรา 232 รายอุตสาหกรรม

มีรายงานว่ากระทรวงพาณิชย์สหรัฐฯ อาจเริ่มการไต่สวนตามมาตรา 232 (Section 232) เพื่อความมั่นคงแห่งชาติ สำหรับสินค้าเฉพาะกลุ่ม เช่น แบตเตอรี่ขนาดใหญ่, อุปกรณ์ท่อประปาเหล็กหล่อ, เคมีภัณฑ์อุตสาหกรรม, อุปกรณ์โทรคมนาคม และอุปกรณ์โครงข่ายไฟฟ้า ซึ่งหากมีการดำเนินการจริง จะมีการประกาศรับฟังความคิดเห็นสาธารณะผ่าน Federal Register ต่อไป

ที่มา : [WHITE & CASE](#)